

DOVRE KOMMUNE

Saksnr: 2018/822 -1

Arkiv: 151

Saksbehandler:

Jon Arve Tøndevoldshagen

Dato: 22.11.2018

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
39/18	Formannskapet	29.11.2018
	Kommunestyret	

Årsbudsjett 2019

Vedlegg:

Hovedoversikter og tallbudsjett (rådmannens forslag)

Forslag til budsjett 2019 fra Dovre kyrkjelege råd

Vedtak til:

Fylkesmannen, Dovre kyrkjelege råd, virksomheter og avdelinger, revisjon, økonomisjef

Saksutredning:

Det vises spesielt til "Økonomiplan for 2019-2022" som ble behandlet av kommunestyret 22. oktober d.å, samt egne saker om gebyrer og betalingssatser i 2019 for kommunale tjenester mv., samt utskriving av eiendomsskatt for 2019.

FORARBEID – BEHANDLING

Rådmannens budsjettforslag bygger på forslag fra virksomhetene og avdelingene, men også vurdert oppimot regulert budsjett for 2018 og tilpasset kommunens økonomiske ramme for 2018, jfr nedenfor. De tillitsvalgte har vært løpende orientert om økonomiplan/budsjett og rådmannens forslag til budsjett er i utgangspunktet i samsvar med økonomiplan, men tilpasset og justert for endrede forutsetninger, og vesentlige avvik sammenlignet med økonomiplanen er kommentert.

Rådmannens forslag til budsjett for 2019 skal behandles i formannskapet 29.11.18.

Formannskapet avgir innstilling overfor kommunestyret, og kommunestyret behandler og vedtar budsjettet i møte 17.12.17.

Kontrollutvalget i Dovre behandlet budsjettet for 2019 i møte 10.10.18. Kommunestyret har behandlet budsjettet for kontrollutvalget i egen sak, og rådmannen har innarbeidet vedtaket i forslaget til budsjett.

Vurdering:

INNLEDNING OG OPPSUMMERING

Rådmannens forslag til budsjett bygger på og legger til grunn de samme forutsetningene når det gjelder økonomiske rammer og økonomisk utvikling for kommuneøkonomien som regjeringen Solberg har lagt til grunn i forslaget til Statsbudsjett for 2019.

Rådmannen har videre lagt økonomiplanens vedtak og forutsetninger til grunn så langt som mulig ved utarbeidelse av forslaget til budsjett for 2019. Vesentlige unntak er kommentert.

Innsparingstiltakene vedtatt i økonomiplan er innarbeidet i de ulike tjenestene. Sum innsparing er 4,1 mill.kr og ikke 4,9 mill.kr da det kun har vært mulig å budsjettere med en netto inntekt fra flyktning/VO-tjenesten på 0,2 mill.kr og ikke 1,0 mill.kr som vedtatt.

Stor vekst i utgifter ved samarbeid og uforutsett utgiftsvekst i egne tjenester og til en viss grad inntektssvikt, gjør det imidlertid nødvendig med større innsparinger og tiltak på inntektssiden for i det hele tatt å kunne legge fram et budsjett med et lite positivt resultat, men et resultat som klart er vesentlig svakere enn ønskelig.

Utgiftsveksten/reduerte inntekter – totalt omlag 6,8 mill.kr - sammenlignet med forutsetninger i økonomiplanen, kommer av en rekke ulike forhold og de fleste er enkeltvis «små/middelstore». Av samarbeidsforhold/eksterne er dette slik som revisjon, regiondata, PPT, regionalt helse-samarbeid; samlet omlag 1,0 mill.kr (reell vekst dvs korrigert for vekst i kommunale utgifter). Innen oppvekst omlag 0,9 mill.kr (refusjon skole barn i fosterhjem, lønnsvekst ved skolene) Innsparing flyktning/VO lavere enn forutsatt (0,8 mill.kr). Lavere skjønnstilskudd (0,6 mill.kr) Innen helse/rehab omlag 1,5 mill.kr (bl.a miljøarbeidertjenesten). Pleie/omsorg omlag 1,4 mill.kr (bl.a oppholdsbetaling). Økt utgiftsanslag sosialhjelp (0,3 mill.kr). Diverse 0,3 mill.kr.

Det er viktig å påpeke at disse ekstra innsparingene (utover innsparingene i økonomiplanen) er ment å være midlertidige, og at det evt. må finnes langsiktige innsparinger i kommende rullering av økonomiplan og budsjetter.

De ekstra innsparingene/økte inntektene – totalt omlag 6,8 mill.kr - er foreslått fordelt slik:

- oppvekst (1,5 mill.kr)
- vakanser som er kjent pr dato (0,9 mill.kr)
- vikarbruk, kontorutgifter mv, utstyr/inventar, kurs, diverse (1,6 mill.kr)
- økt skatteanslag (1,0 mill.kr)
- økt utbytte (1,0 mill.kr)
- redusert resultat (0,75 mill.kr)

De store innsparingene som er nødvendig for å kunne sette opp et budsjett for 2019 hvor det er balanse mellom inntekter og utgifter, er som sagt ment å være midlertidige. Det vil kreves av oss alle en svært nøktern drift og hvor det er svært lite rom for negative overraskelser. Kvaliteten og omfanget av kommunens tjenester må likevel vurderes som relativt god.

Det ble innført stillingsstopp i kommunen f.o.m sommer 2013. Det betyr at innovasjonsarbeidet som vil pågå fremover også må vurdere alternative løsninger når ansatte velger å slutte hos oss på den ene eller andre måten.

UTVIKLINGSTREKK

De økonomiske utfordringene kan knyttes særlig til følgende forhold og utviklingstrekk:

For det første relativ svak vekst i skatteinntekter og det generelle rammetilskudd fra staten. Det har sammenheng både med utviklingen i innbyggertall og at kriteriene for rammetilskuddet ble endret i 2016. Veksten i frie inntekter vil være mindre enn forventet lønns- og prisvekst, og slår særlig ut for mindre kommuner som Dovre.

For det andre nedleggingen av asylmottakene i kommunen høsten 2016. Kommunen drev de nødvendige tjenestene med godt økonomisk resultat (3-4 millioner kroner per år). I 2019 og 2020 blir også tilskudd knyttet til bosetting av flyktninger vesentlig redusert, og fra 2021 kan vi ikke regne med inntekter av betydning herifra.

For det tredje en periode med vesentlig lavere utbytte fra Eidefoss enn tidligere. I perioden 2013-2016 lå utbetalt utbytte årlig mellom 6-8 mill.kr. I 2017 og 2018 er utbetalingen redusert til hhv 2,5 og 2,2 mill.kr. For kommende år er signalene at utbyttet kan bli noe høyere, men lavere enn tidligere perioder.

For det fjerde har Dovre fått en betydelig økning i utgiftene til tunge brukere innen helse, pleie og omsorg. De statlige tilskuddene er samtidig noe redusert ved at innslagspunktet for refusjonsgrunnlaget er økt betydelig mer enn lønnsveksten.

Til slutt kan nevnes at vi har fremdeles betydelig høyere utgifter innen skole og helsetjenester enn inntektsnivå og utgiftsbehovet skulle tilsi.

I sum gir dette som resultat et misforhold mellom inntekter og utgifter som ikke kan vedvare.

Et kompensierende tiltak på inntektssiden ble vedtatt lagt inn i økonomiplanen for 2017-2010 og vedtatt fra og med 2018 ved at det ble lagt inn en økning av eiendomsskatten til 4,0 mill.kr ved gjennomføring av nytaksering og utvidelse av eiendomsskatteområdet til hele kommunen.

Det legges også til grunn at alle tjenestene som inngår i regionsamarbeidet blir evaluert også utifra økonomien som deltagerkommunene står overfor. Det er viktig at også tjenester vi samarbeider om blir gjenstand for en regelmessig og tilsvarende prosess med konsekvensvurderinger av innsparingstiltak som vi alle gjennomfører for våre egne tjenester.

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGER

Det er noen få endringer i foreslåtte investeringsprosjekter sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Rådmannen foreslår kr 100.000 til jordvarme ved svømmehallen, kr 200.000 til digitalt møteromsutstyr samt kr 1.200.000 til renovering av bolig i Morkavegen. Kort omtale av de enkelte tiltakene nedenfor under "Investeringsbudsjett".

BUDSJETT – DRIFTSTILTAK

Forslaget til nye tiltak i driftbudsjett er i samsvar med økonomiplanen med ett unntak da rådmannen foreslår at det bevilges kr 500.000 til svært nødvendig og tiltrengt vedlikehold av kommunale vegger. Bevilgningen er bare en liten del av behovet for å sette vegene i ønsket stand.

GENERELLE FORUTSETNINGER

Tjenestenivået i form av stillinger blir i utgangspunktet uendret sammenlignet med 2018. Innsparingene som ble iverksatt i 2017 og tidligere år videreføres og merkes gjennom bl.a stillingsreduksjoner på enkelte områder, og ved at innkjøpsbudsjettene til utstyr og forbruksmateriell er strammere og krever stor nøysomhet i bruken av knappe budsjettmidler.

Rådmannens syn er at tjenestene vil drives på et lavere nivå neste år både kapasitetsmessig, og når det gjelder enkelte områder også når det gjelder kvalitet, men at omfanget og kvaliteten likevel vil være tilstrekkelig i forhold til de behov som må dekkes.

Driftsbudsjettene er gjennomgått og forsøkt satt opp mest mulig realistisk, men samtidig også nøkternt, jfr bl.a budsjetttrappertene som også har avdekket forhold som har vært feilbudsjettert.

Rådmannen vil videreføre en stram budsjettkontroll og tett budsjettoppfølging av virksomhetene og avdelingene. Rapportering til politisk nivå vil bli videreført slik det er etablert.

Det foreslås å øke gebyrer og betalingssatser gjennomgående med om lag 2,8% i tråd med anslått vekst i lønn, pensjon og andre utgifter for kommunen. Årsgebyrene for hhv vann, avløp, feiing og renovasjon foreslås justert i samsvar med beregninger av selvkost og status for selvkostfond eller fremførbart underskudd for de ulike tjenestene. Se egen sak vedrørende gebyrer.

Konsumprisindeksen er anslått å øke med i underkant av 1,5% på årsbasis. Rådmannen har lagt til grunn en lønnsvekst på 3 ¼ % i samsvar med regjeringens anslag. Gjennomsnittlig økning i kommunenes utgifter, den såkalte *deflatoren* (veid gjennomsnitt av lønn og varekjøp, men ekskl pensjon) slik den er beregnet i regjeringens forslag til statsbudsjett er anslått til 2,8%.

Alle vedtatte stillingshjemler er budsjettert på de enkelte ansvarsområder. Forventet kostnadsreduksjon som følge av påregnelige vakanser er budsjettert på felles reservepost.

KLP har varslet om lag samme pensjonspremie i 2019 som i 2018. Det er lagt til grunn en pensjonspremie på 18,5% i KLP (gjennomsnitt). I SPK er lagt til grunn en pensjonspremie på 12,5% som er noe høyere enn i 2018. Jfr mottatte forutsetninger fra KLP og SPK. Budsjettert *pensjonskostnad* fra 2018 til 2019 er omlag uendret.

Rentenivået har vært lavt også i 2018, men svakt økende. Norges Bank har gitt signaler om at de forventer at rentenivået på noe lengre sikt skal opp igjen, men at det kan bli en forsiktig økning som vil gå over noe tid. Usikkerheten vurderes som middels stor om den langsiktige utviklingen. Det er for 2019 lagt til grunn en gjennomsnittlig lånerente på 2,0% for kommunens lån.

Budsjett for skatteinntekter og inntektsutjevning er satt opp i samsvar med forslaget til statsbudsjett og prognosemodeller fra KS. Se detaljer i eget avsnitt lengre ned.

Budsjettet er satt opp mest mulig realistisk i forhold til eksisterende driftsnivå, valgte standarder, erfaringer fra tidligere års budsjett og regnskap mv. Anslagsposter er forsøkt satt opp mest mulig realistisk, men har bestandig i seg en viss usikkerhet.

ØKONOMISK RAMME – FORDELING PÅ TJENESTER – BUDSJETTSKJEMA 1B

Rådmannen la fram forslag for formannskapet den 8.11.18 om endring av budsjettdokumentene. Det viktigste var at budsjettskjema 1B viser fordeling av bevilget ramme til tjenestene (og ikke til virksomheter i organisasjonen som nå) – basert på Kostra-funksjonsgrupper slik det brukes av bl.a SSB. Videre at detaljerte budsjettoppsett som et utgangspunktet utgår. Budsjettet slik det nå legges fram er i samsvar med konklusjonene fra drøftingen.

Hver tjeneste (se budsjettskjema 1B) blir tildelt en økonomisk ramme basert på netto driftsutgift som tjenesten skal holde driften i 2019 innenfor, se forslag til vedtak. Det vises for øvrig til delegerings- og økonomireglementet når det gjelder eventuell endring av budsjettet.

Lønnsreserven som skal dekke lønnsoppjøret neste år er som i 2018 fordelt til de enkelte virksomheter/avdelinger, dvs ikke lenger budsjettert på felles reservepost.

Budsjett 2018 er opprinnelig vedtak.

Innsparing innenfor oppvekst i 2019 med 1,5 mill.kr (dvs forslaget til ekstra innsparing utover økonomiplanens vedtak) og innen renhold- og vaktmestertjenesten med 0,6 mill.kr er ikke fordelt til den enkelte tjeneste, men ligger under «Reservert bevilgninger/ufordelte innsparinger».

KOMMENTARER TIL ENKELTE BUDSJETTPOSTER

Bare vesentlige endringer / forhold er kommentert. Forøvrig vises det til økonomiplanen.

Det er noen få endringer i foreslåtte investeringsprosjekter sammenlignet med vedtatt økonomiplan, se omtale ovenfor under avsnittet «Økonomiplan – investeringer». Alle beløp er brutto investeringsbeløp (eks mva).

INVESTERINGSBUDSJETT - TILTAK

ENØK-tiltak iht plan (kr 400.000 eks mva)

Gjennomføring av ulike ENØK-tiltak i kommunens bygg i samsvar med plan. Det foreslås noe større bevilgning enn tidligere og det er en klar forutsetning at gjennomføring av tiltak skal ha en klar lønnsomhet.

Møterom – digitalt utstyr (kr 200.000 eks mva)

Tiltaket omfatter AV-tiltak (audiovisuelle tiltak) i møterom ved digital teknologi for å gjennomføre tv-sendinger på nett (såkalt streaming), digital sammenkobling (lyd, bilde, informasjon) mellom møterom og AV-hjelpemidler innad i et møterom. Gevinstene er bl.a redusert tidsbruk og kostnader ved reiser, bedre utnyttelse av ressurser og større engasjement ved politiske møter. Tiltaket er forankret i regional digitaliseringsstrategi og lokal handlingsplan.

Svømmehallen - jordvarme (kr 100.000 eks mva)

Det foreslås å forsere tiltaket for å ta i bruk jordvarmeanlegget også for svømmehallen. Dette gir gevinst gjennom lavere strømutfgifter og utvidet åpningstid.

Morkavegen - renovering (kr 1.200.000 eks mva)

Boligen har vært utsatt for vannskade (forsikrings sak), men planlagt istandsetting forutsetter bl.a vesentlig oppgradering av utvendig drenering som ikke dekkes av forsikring. Videre planlegges renovering og oppgradering av boligen slik at den kan dekke dagens behov på en bedre måte. Investeringskostnaden vil bli finansiert ved årlige husleieinntekter.

IKT-tiltak i kommunen generelt og via Regiondata (kr 820.000 eks mva)

Det er hvert år nødvendig å ha midler for å følge med på utviklingen innen IKT-området. Posten skal dekke innkjøp av IKT-utstyr mv for hele kommunen. Kr 500.000 av posten gjelder budsjetterte investeringer i regi av Regiondata, mens kr 320.000 gjelder nødvendig oppgradering av IKT-utstyr inkl kommunikasjon og programvare i Dovre.

Ledningsnett vann og avløp – sanering (kr 800.000).

Beløpet er i samsvar med økonomiplanen jfr vedtatt plan for renovering av ledningsnettet. Nødvendig å få overvann ut av avløpsnettet samt redusere lekkasjer i vannledningsnettet.

KLP - egenkapitalinnskudd (kr 700.000)

Budsjettet i samsvar med brev fra KLP i september 2018.

Startlån – opptak av lån til videreutlån (kr 2.000.000)

Det har de siste årene vært større etterspørsel etter midler enn det var før, og det kan være hensiktsmessig å ha midler til videreutlån. Ordningen er også bedre kjent nå og det er også større behov for toppfinansiering, særlig gjelder dette førstegangsetablerere.

INVESTERINGSBUDSJETT - FINANSIERING

Investeringsbudsjettet har en utgiftsside (investeringer) på totalt kr 4.400.000 inkl mva.

Låneopptak til investeringer i kommunaltekniske anlegg budsjetteres med kr 800.000 og øvrige kommunale investeringer med kr 2.620.000. Refusjon momskompensasjon utgjør kr 180.000. Videre utgjør mottatte avdrag fra utlån av egne midler 300.000, og bruk av disposisjonsfond 500.000 (egenkapitalinnskudd KLP).

DRIFTSBUDSJETTET

Det er bare vesentlige forhold og endringer som kommenteres her. Det vises også til kommentarene foran i saken bl.a innledningen. Disse kommentarene gjentas ikke her.

Driftsbudsjettene er gjennomgått og vurdert slik at de skal være mest mulig realistiske. Eksisterende ordninger, tilskudd og anslagsposter er budsjettet utifra gjeldende nivå og kvalitet. Tjenester og ordninger videreføres på dagens nivå når det ikke spesielt er kommentert.

Det er lagt inn midler til gjennomføring av kommunevalg. Utgiftene til kontrollutvalgets område øker betydelig i forhold til 2018 (gjelder særlig forvaltningsrevisjon).

Utgifter til Regiondata øker betydelig, og IKT-budsjettet må derfor styrkes med 0,25 mill.kr.

Felles innkjøpskontor er etablert i 2018, og vår antatte andel av utgiftene er omlag 0,25 mill.kr. Personvernombud som er et samarbeid m/Lesja som vertskommune utgjør 0,17 mill.kr.

Styrking av ressursinnsatsen innen både barnehage og skole videreføres for enkeltbarn/-elever med særskilte behov og hvor det foreligger enkeltvedtak for de det gjelder.

Ressursbruken ved Dovre læringscenter (VO) og flyktningetjenesten ble gjennomgått og tilpasset de nye inntektsrammene som følge av at asylmottakene ble nedlagt høsten 2016. Inntektene blir nå vesentlig lavere enn tidligere lagt til grunn siden vi som en kommune med under 5.000 innbyggere ikke lenger vil motta nye flyktninger i 2019.

Ressursbruken ved disse tjenestene som også inkluderer ressurser brukt i skole og barnehage, må derfor i 2019 ytterligere nedjusteres og tilpasses de nye rammene. Rådmannen har lagt til grunn at netto økonomisk ramme for læringscenteret og flyktningetjenesten skal være lik null (dvs inntektene skal være like store som utgiftene). Fra kommende høst blir det kun rom for de helt nødvendige tjenestene direkte knyttet oppimot bosatte flyktninger, og der vi fremdeles må yte ulike pliktige og nødvendige tjenester.

Vår antatte bruk av intermediære sengeplasser og øyeblikkelig hjelp senger ved NGLMS er innarbeidet i budsjettforslaget. Utgiftene ved legevaktvarsling øker betydelig som følge av at Fronskommunene går ut av samarbeidet fra 15. august 2018.

Sosialtjenesten, barnevern og pleie/omsorg er tjenester hvor behov kan endre seg tildels betydelig i løpet av relativt kort tid og hvor enkeltbrukere kan utløse behov for betydelig ressursinnsats. Det vil bestandig være en viss usikkerhet i budsjetteringen av disse tjenestene.

Utgifter til barnevern og sosialtjenesten er satt opp utifra anslått nivå og kjente forhold høsten 2018. I løpet av 2018 ble det etablert samarbeid med Lesja for begge disse tjenestene, Lesja er vertskommune for barnevernet, mens Dovre er vertskommune for NAV/sosial. Det er også etablert interkommunalt samarbeid i region for å sikre en tilfredsstillende barnevernvaktordning.

VANN, AVLØP OG RENOVASJON

Arbeidet med fullføring av utbedring og renovering av kommunens anlegg innen vann og avløp vil fortsette også i 2019 med renovering av ledningsnett, mens planlagt renovering av Hjerkinns renseanlegg i økonomiplanen er utsatt til 2020. Det foreslås å holde årsgebyret for vann uendret, mens det for avløp foreslås en økning på 3,0%.

Renovasjonsgebyrene foreslås økt med 20%, se gebyrsaken.

For hver enkelt selvkosttjeneste bør man utjevne eventuelle overskudd eller underskudd over en 3-5 års periode. For en nærmere omtale av forslaget til gebyrsatser innen VAR, se egen sak.

For en bolig med ett vannforbruk på 140 m³ og 36 sekker/år utgjør årsgebyrene for vann, avløp og renovasjon i 2019 kr 18.800,- inkl mva, som er en økning på 3,2% eller kr 575,- fra 2018.

DOVRE KYRKJELEGE RÅD

Rådmannen foreslår en økonomisk ramme for kommunens tilskudd til Dovre kyrkjelege råd på kr 3.340.000. Foreslått driftstilskudd er beregnet ved at det kommunale tilskuddet til driften av rådets virksomhet i 2018 først reduseres med kr 100.000 som er rådets andel av innsparings-tiltakene i økonomiplanen; og deretter økes med antatt vekst i lønn, pensjon og andre utgifter. Rådet har behandlet budsjettet og vedtatt å søke om kr 3.334.000 som driftstilskudd fra kommunen, se vedlegg - brev fra rådet datert 15.11.18.

For øvrig er lagt til grunn at tilskuddet er beregnet ved at det tas utgangspunkt i de forpliktelser kommunen har etter kirkeloven og i forhold til den aktiviteten som var etablert i 1996. Det er lagt til grunn at Dovre kyrkjeleg råds nødvendige utgifter for å opprettholde ett fornuftig tjenestenivå kan videreføres.

Verdi av tjenesteavtale mellom kommunen og kirken kommer i tillegg med kr 120.000.

RESERVEPOSTER MV

Reserveposter for formannskap og rådmann er foreslått som i økonomiplanen, dvs samlet kr 400.000 fordelt likt mellom de to reservepostene. Dette er samme nivå som i 2018.

Reservepost for lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift er også i 2019 lagt inn direkte på de enkelte lønnspostene i budsjettet og skal dekke de lønnstilleggene som er gitt i 2018 (ved lokale forhandlinger) og i 2019 med den forutsetning at lønnsveksten fra 2018 til 2019 skal holde seg innenfor statsbudsjettets anslag på 3 ¼ %.

Ufordelt innsparinger ved vakanser mv som ikke er kjent pr dato, er budsjettert med kr 800.000,

I samsvar med budsjettanslag og aktuarberegninger fra pensjonsleverandørene KLP og SPK er budsjettert med en netto inntektsføring på kr 7.680.000 pga ett "positivt" premieavvik pensjon (dvs aktuarberegnet pensjonskostnad er lavere enn innbetalt pensjonspremie) og kr 2.840.000 til inndekking av tidligere inntektsført premieavvik. Pensjonspremien i KLP forventes i 2019 å bli om lag som i 2018, mens det er en liten økning i SPK. Netto pensjonskostnad er omlag uendret sammenlignet med 2018.

SKATTER OG RAMMETILSKUDD

Skatt på inntekt og formue er budsjettert med kr 60.800.000. Dette bygger på regjeringens forslag til statsbudsjett og prognosemodell fra KS, men anslaget for skatt/inntektsutjevning er økt med 1 mill.kr utifra erfaring/historikk med at Finansdepartementets skatteanslag gjennomgående er for lavt satt i budsjettet sammenlignet med faktisk skatteinngang.

Eiendomsskatten budsjetteres i samsvar med økonomiplan med kr 4.000.000. Se egen sak.

Rammetilskuddet er budsjettert med totalt kr 109.800.000 utifra regjeringens forslag til statsbudsjett (ordinært tilskudd kr 91.800.000, skjønnsmidler kr 1.200.000 og nettobeløpet fra inntektsutjevningen kr 16.800.000).

Det er budsjettert med andre statstilskudd som gjelder låneutgifter omsorgsboliger / sjukeheimsplasser og rentekompensasjon skolene, totalt kr 1.650.000.

LÅNEUTGIFTER, UTBYTTE OG MINSTEAVDRAG PÅ LÅN

Markedet synes å legge til grunn at rentenivået i 2019 blir liggende på et lavt nivået, men svakt økende sammenlignet med 2018. Utviklingen er imidlertid usikker og skyldes bl.a usikkerhet om den økonomiske veksten. Hvor raskt og ikke minst når rentene begynner å gå opp igjen mot et "normal"-nivå er derfor usikkert. Det budsjetteres med et rentenivå på om lag 2,0% for kommunens innlån.

Renter på eksisterende og nye lån er budsjettert med kr 4.250.000, mens avdragene budsjetteres med kr 10.350.000. Rente på ansvarlig lån til Eidefoss budsjetteres med kr 840.000. Anslaget for andre renteinntekter er satt til kr 280.000 som er noenlunde som i 2018.

Økonomiplanen legger til grunn at kommunen skal nedbetale gjelden i samsvar med reglene i KommuneLovens §50 nr 7a 2. setning som sier at "Gjenstående løpetid for kommunens gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte". Dette er det som også kalles minsteavdrag på lån. Beregning av minsteavdrag ble gjort i økonomiplanen, men det kan ikke beregnes eksakt hvor store avdragene må være i 2019 før regnskapet for 2018 er avlagt.

Det budsjetteres med kr 5.000.000 i aksjeutbytte fra Eidefoss som er kr 1.000.000 høyere enn i vedtatt økonomiplan. Oppjusteringen av anslaget kommer av signaler om bedre resultat i 2018.

LÅNEGJELD OG FOND

Rådmannens forslag til budsjett for 2019 reduserer lånegjelden med netto kr 6.930.000 (nye lån kr 3.420.000 – avdrag kr 10.350.000). Pr 31.12.19 blir dermed budsjettert lånegjeld kr 209.380.000 (ekskl. formidlingslån).

Disposisjonsfond samlet pr 31.12.17 var 11,4 mill.kr, og vil være anslagsvis 4,1 mill.kr ved utgangen av 2018 forutsatt at regnskapet for 2018 blir avsluttet i samsvar med budsjettvedtak. Det budsjetteres ikke med netto bruk av disposisjonsfondet i 2019, og fondene vil da samlet være på samme nivå ved utløpet av 2019 som i 2018.

Disposisjonsfond består i tillegg til det vi kaller disposisjonsfondet også av ulike driftsfond som pr 31.12.16 samlet utgjorde 2,4 mill.kr, samt ett fond på 3,6 mill.kr som er motpost til post for prinsippendring arbeidskapital som er en negativ egenkapitalpost med samme beløp.

Bundne driftsfond utgjorde pr 31.12.17 omlag 11,5 mill.kr, herav omlag 2,1 mill.kr i ulike selvkostfond. Kapitalfondet er oppbrukt pr 31.12.17.

DRIFTSRESULTAT

Budsjettert netto driftsresultat blir med disse anslag og forutsetninger kr 500.000. Overskuddet på kr 500.000 foreslås avsatt til disposisjonsfondet.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret vedtar:

1. Skatt på inntekt og formue i 2019
 - a) Skatt på inntekt og formue utlignes med maksimale satser
2. Kommunens budsjett for 2019
 - a) Det fremlagte forslag til kommunens budsjett for 2019 med en bruttoutgift / inntekt på kr 273.030.000 og i samsvar med kommentarer og vedlagte talloppstillinger.
 - b) Rådmannen gis fullmakt til å justere budsjettet etter de endringsforslag som evt. vedtas senere.
 - c) Gebyrer og betalingssetser for kommunale tjenester mv fremmes som egen, samlet sak
3. Driftsbudsjett for 2019
 - a) Tjenestene tildeles økonomisk ramme for budsjettåret 2019 utifra netto driftsutgift i kr., inkl. evt. nye tiltak og innsparinger, slik det fremgår av budsjettskjema 1B.
 - b) Disponering av tildelt ramme skal skje ifølge reglement, overordnede retningslinjer og vanlig praksis i kommunen.
 - c) Dovre kyrkjelege råd får en økonomisk ramme på kr 3.340.000 for å løse kommunens forpliktelser etter kirkeloven. Verdi av tjenesteytelser mellom kirken og kommunen kommer i tillegg med kr 120.000.

Fellesrådet plikter å rapportere økonomisk status mv, på tidspunkt og oppsett som rådmannen fastsetter.

Det bes om at kommunen holdes orientert om bruken av midlene.

4. Stillinger

- a) Det opprettes ingen nye stillingshjemler i 2019.

5. Investeringsbudsjett for 2019

- a) Det tilhørende forslag til investeringsbudsjett i samsvar med listen nedenfor (alle beløp i kr – mva/refusjon mva er ikke medtatt)

UTGIFTER:

ENØK-tiltak iht plan	400.000
Svømmehallen – jordvarme	100.000
Morkavegen – renovering	1.200.000
IKT-tiltak, kommunen generelt / Regiondata	820.000
Møterom – digitalt utstyr	200.000
Sanering ledningsnett vann og avløp	800.000
KLP – egenkapitalinnskudd	700.000

Sum investeringsutgifter	4.220.000

FINANSIERING:

Refusjon fra Lesja, brannstasjon og Jora miljøstasjon	
Lån, diverse kommunale investeringer	2.620.000
Lån, kommunaltekniske anlegg (VAR)	800.000
Bruk av disposisjonsfond	500.000
Mottatte avdrag fra utlån av egne midler	300.000

Sum finansiering	4.220.000

- b) Rådmannen skal godkjenne oppstart av investeringsprosjektene. Det forutsettes nyttet rådmannsvedtak med rådmannens underskrift før oppstart.

6. Låneopptak

- a) Det opptas kr 2.620.000 i nytt lån til finansiering av ulike kommunale investeringer.
- b) Det opptas kr 800.000 i nytt lån til finansiering av kommunaltekniske anlegg (VAR).
- c) Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene. Avdragstiden for nye og gamle lån skal tilpasses bestemmelsene i kommunelovens §50 nr 7.
- d) Det opptas nye lån til videre utlån innenfor Husbankens ordninger (startlån) med kr 2.000.000.

7. Bestemmelser om bruk av reservepostene

- a) Generelt om bruk av reservepostene:
Reservepostene kan brukes til tilleggsbevilgninger når det antas sannsynlig at det ikke oppstår svikt i inntektene eller at utgiftene vokser mer enn antatt i budsjettet. Bruk av posten må skje på en slik måte at bestemmelsene i delegerings- og økonomireglementet følges. Det kan ikke brukes mer enn halvparten av posten i løpet av første halvår.

- b) Rådmannen gis myndighet til å bruke av rådmannens reserveposter med inntil kr 100.000 pr. gang.

Saksprotokoll i Formannskapet - 29.11.2018

Formannskapetets innstilling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig anbefalt vedtatt.

BUDSJETTSKJEMA 1A - DRIFTSBUDSJETT

Lnr	Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
1	Skatt på inntekt og formue	60 600 000	59 300 000	58 760 536
2	Ordinært rammetilskudd	109 800 000	107 170 000	107 178 460
3	Skatt på eiendom	4 000 000	4 000 000	1 505 666
4	Andre direkte eller indirekte skatter			0
5	Andre generelle statstilskudd	5 850 000	10 900 000	16 123 770
6	Sum frie disponible inntekter	180 250 000	181 370 000	183 568 432
7	Renteinntekter og utbytte	1 370 000	1 500 000	3 758 449
	Utbytte Eidefoss	5 000 000	1 300 000	
	Gevinst / tap finansielle instrumenter			
8	Renteutgifter, provisjoner mv	4 500 000	4 500 000	4 116 238
9	Avdrag på lån	10 350 000	10 200 000	10 993 454
10	Netto finansinntekter/-utgifter	-8 480 000	-11 900 000	-11 351 243
11	Til dekning av tidl. års regnsk. underskudd			0
12	Til ubundne avsetninger	500 000	500 000	2 095 178
13	Til bundne avsetninger	0	430 000	1 851 518
14	Bruk av tidl. års regnsk. overskudd			1 957 009
15	Bruk av ubundne avsetninger			2 405 602
16	Bruk av bundne avsetninger	0	600 000	2 076 812
17	Netto avsetninger	-500 000	-330 000	2 492 727
18	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	
19	Til fordeling drift	171 270 000	169 140 000	174 709 916
	Korreksjoner:			
	Til ubundne fond - virksomhetene			-38 169
	Til bundne fond - virksomhetene	0	-430 000	-1 830 203
	Motpost selvkostbereg. - VAR m.fl.	-6 490 000	-5 870 000	-5 844 890
	Bruk av ubundne fond - virksomhetene	0	600 000	2 405 602
	Bruk av bundne fond - virksomhetene			2 076 812
	Til fordeling drift - korriger	177 760 000	174 840 000	177 940 764

BUDSJETTSKJEMA 1B - TIL FORDELING DRIFT

	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Politisk, administrasjon og styring	16 638 000	15 971 000	14 134 839
Barnehage	15 558 000	15 082 000	14 541 406
Grunnskole	42 649 000	41 698 000	44 010 850
Helse	13 196 000	13 100 000	13 212 747
Pleie og omsorg	63 622 000	56 920 000	57 610 725
Sosialtjenesten	7 126 000	11 002 000	11 124 936
Barnevern	5 880 000	5 692 000	5 491 134
Vann, avløp, renovasjon	0	0	23 600
Fysisk planlegging, kulturminne, natur, nærmiljø	2 236 000	2 849 000	2 276 024
Kultur	5 292 000	5 381 000	5 105 362
Kirke	3 385 000	3 381 000	3 453 875
Samferdsel	2 672 000	2 129 000	2 481 332
Bolig	-1 017 000	-987 000	-851 866
Næring	3 605 000	3 576 000	3 414 923
Brann- og ulykkesvern	2 765 000	2 561 000	2 278 566
Pensjon, premieavvik og amortisering	-5 940 000	-4 800 000	-1 542 562
Diverse felles og internt	1 698 000	1 750 000	600 710
Reservert bevilgninger (inkl ufordelt innsparing)	-1 605 000	-465 000	0
Sum fordelt	177 760 000	174 840 000	177 366 601
21 Merforbruk/mindreforbruk	0	0	574 163

BUDSJETTSKJEMA 2A - INVESTERINGSBUDSJETT

Lnr	Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
1	Investeringer i anleggsmidler	3 700 000	10 980 000	8 725 099
2	Utlån og forskutteringer	2 000 000	5 000 000	1 920 260
	Kjøp av aksjer og andeler	700 000	700 000	699 703
3	Renter og avdrag på lån (formidlingslån)	800 000	700 000	744 777
4	Avsetninger			108 329
5	Årets finansieringsbehov	7 200 000	17 380 000	12 198 168
6	Finansiert slik:			
7	Bruk av lånemidler	5 420 000	8 070 000	9 059 308
8	Inntekter fra salg av anleggsmidler			873 652
	Kompensasjon for merverdiavgift	180 000	1 610 000	541 855
9	Tilskudd til investeringer	0	0	870 247
10	Mottatte avdrag på utlån	1 100 000	4 000 000	853 106
11	Andre inntekter (mottatte renter formidl.lån)			
12	Sum ekstern finansiering	6 700 000	13 680 000	12 198 168
13	Overført fra driftsbudsjettet			
14	Bruk av avsetninger	500 000	3 700 000	
15	Sum finansiering	7 200 000	17 380 000	12 198 168
16	Udekket/udisponert = 0	0	0	0
	Korr - salg av bygg i sameie med Lesja			0
	Korr - utgifter ikke prosjektført			-4 275
	Til investeringer i anleggsmidler	4 400 000	11 680 000	9 420 527

Fordelt ifølge oversikt på neste side

BUDSJETTSKJEMA 2B - TIL FORDELING I ANLEGGSMIDLER

Lnr	Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
	Til investeringer i anleggsmidler	4 400 000	11 680 000	9 420 527
Prosj.	Fordelt slik:			
51501	ENØK-tiltak iht plan	500 000	500 000	216 143
51601	Brannstasjon - Lesjaskog		7 130 000	25 956
51603	Brannstasjon - Dombås			
51760	IKT-tiltak	400 000	400 000	724 884
51765	IKT - Regiondata	500 000	500 000	185 063
51766	Møterom - digitalt utstyr	200 000		
51810	Fellesrådet, investering		750 000	686 500
52203	Brannalarmanlegg ved skolene			
52240	Tilbygg DUS - Hjerleid OFK			3 432 209
52262	Svømmehallen - jordvarme	100 000		
53176	Morkavegen 15 - renovering	1 200 000		
53411	Sykesignalanlegg Fredheim		300 000	
53420	Forprosjekt bofellesskap		100 000	
54443	LD vekst			31 299
54444	Industrihall - tilpasninger			13 875
54708	Grimsdalsvegen - privatisering			100 000
54833	Tettstedsutvikling Dovre		200 000	
54904	Tur og sykkelveg Dovrefjell - trinn 4			1 166 969
56201	Sanering ledningsnett, vann	400 000	400 000	
56211	Dovreskogen vannverk			74 305
56232	Ledningsnett Dombås			275 414
56239	Sanering vannledning Dombås			215 299
56301	Sanering ledningsnett, avløp	400 000	400 000	
56324	Dovre RA - slamhåndtering			409 898
56329	Sanering avløp Dovre			286 703
56334	Avløpsnett Dombås			645 087
56343	Hjerkinn RA - renovering			1 319
56410	Jora miljøstasjon		300 000	229 900
58703	Egenkapitalinnskudd KLP	700 000	700 000	699 703
58707	Aksjer - Innlandet universitet			
	Sum investeringstiltak	4 400 000	11 680 000	9 420 527

KOSTRASKJEMA 4A - ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger	10 265 000	10 879 000	9 807 986
Andre salgs- og leieinntekter	29 827 000	28 514 000	27 452 637
Overføringer med krav til motytelse	29 829 000	30 738 000	39 762 157
Rammetilskudd	109 800 000	107 170 000	107 178 460
Andre statlige overføringer	5 850 000	10 900 000	16 123 770
Andre overføringer	0	0	0
Inntekts- og formueskatt	60 600 000	59 300 000	58 760 536
Eiendomsskatt	4 000 000	4 000 000	1 505 666
Sum driftsinntekter	250 171 000	251 501 000	260 591 212
Lønnsutgifter	148 736 000	147 716 000	154 620 554
Sosiale utgifter	28 913 000	28 999 000	29 042 546
Kjøp av varer og tjenester	36 019 000	35 448 000	36 423 994
Kjøp av tjenester som erstatter komm. produksjon	19 224 000	15 886 000	16 735 385
Overføringer	8 658 000	11 202 000	14 545 419
Avskrivninger	8 830 000	8 830 000	14 398 508
Fordelte utgifter	-379 000		-208 461
Sum driftsutgifter	250 001 000	248 081 000	265 557 944
Brutto driftsresultat	170 000	3 420 000	-4 966 732
Renteinntekter og utbytte	6 370 000	2 800 000	3 758 449
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	
Mottatte avdrag på utlån	80 000	80 000	20 903
Sum eksterne finansinntekter	6 450 000	2 880 000	3 779 352
Renteutgifter og låneomkostninger	4 500 000	4 500 000	4 116 238
Tap finansielle instrumenter	0	0	0
Avdrag på lån	10 350 000	10 200 000	10 993 454
Utlån	100 000	100 000	20 000
Sum eksterne finansutgifter	14 950 000	14 800 000	15 129 691
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-8 500 000	-11 920 000	-11 350 339
Motpost avskrivninger	8 830 000	8 830 000	14 398 508
Netto driftsresultat	500 000	330 000	-1 918 563
Bruk av tidligere års regnsk. overskudd	0	0	1 957 009
Bruk av disposisjonsfond	0	0	2 405 602
Bruk av bundne fond	0	600 000	2 076 812
Sum bruk av avsetninger	0	600 000	6 439 423
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
Avsatt til dekning av tidl. års regnsk. underskudd	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	500 000	500 000	2 095 178
Avsatt til bundne fond	0	430 000	1 851 518
Sum avsetninger	500 000	930 000	3 946 696
Regnskapsmessig underskudd/overskudd	0	0	574 164

KOSTRASKJEMA 4B - ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING

Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0	672 444
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	3 000 000	870 247
Kompensasjon for merverdiavgift	180 000	1 610 000	541 855
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0
Sum inntekter	180 000	4 610 000	2 084 546
Lønnsutgifter	0	0	2 727
Sosiale utgifter	0	0	126
Kjøp av varer og tjenester	3 020 000	8 120 000	6 426 376
Kjøp av tjenester som erstatter komm. produksjon	500 000	500 000	1 066 515
Overføringer	180 000	2 360 000	1 229 355
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	3 700 000	10 980 000	8 725 099
Avdrag på lån	800 000	700 000	744 777
Utlån	2 000 000	5 000 000	1 920 260
Kjøp av aksjer og andeler	700 000	700 000	699 703
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	108 329
Sum finansieringstransaksjoner	3 500 000	6 400 000	3 473 069
Finansieringsbehov	7 020 000	12 770 000	10 113 622
Bruk av lån	5 420 000	8 070 000	9 059 308
Salg av aksjer og andeler	0	0	201 208
Mottatte avdrag på utlån	1 100 000	1 000 000	853 106
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0
Bruk av tidl. års overskudd	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	500 000	3 700 000	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av ubundne fond	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0
Sum finansiering	7 020 000	12 770 000	10 113 622
Udekket/udisponert	0	0	0

KOSTRASKJEMA 4C - ANSKAFFELSE OG ANVENDELSE AV MIDLER

Lnr	Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
	Anskaffelse av midler			
	Inntekter driftsdel (sum = B) (Artene: 600:670, 700:770, 800:890)	250 171 000	251 501 000	260 591 213
	Inntekter investeringsdel (sum = L) (Artene: 600:670, 700:770, 800:890)	180 000	4 610 000	2 084 546
	Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner (Artene: 900:929)	12 970 000	11 950 000	13 892 973
	<i>Sum anskaffelse av midler</i>	<u>263 321 000</u>	<u>268 061 000</u>	<u>276 568 732</u>
	Anvendelse av midler			
	Utgifter driftsdel (sum = C - 590) (Artene: 010:285, 300:480, -690)	241 171 000	239 251 000	251 159 437
	Utgifter investeringsdel (sum = M) (Artene: 010:285, 300:480, -690)	3 700 000	10 980 000	8 725 099
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner (Artene: 500:529)	18 450 000	21 200 000	18 494 432
	<i>Sum anvendelse av midler</i>	<u>263 321 000</u>	<u>271 431 000</u>	<u>278 378 968</u>
	Anskaffelse - anvendelse av midler	0	-3 370 000	-1 810 236
	Endring i ubrukte lånemidler (Kap i balansen: 2.91 (Rt)-2.91 (Rt-1))			-2 079 308
	<i>Endring i arbeidskapital (fra ovenstående)</i>	0	-3 370 000	-3 889 544
	<u>Posteringer i balansen som påvirker arbeidskapital:</u>			
	Virkelig endring i arbeidskapital		<u>0</u>	<u>-3 889 544</u>

KOSTRASKJEMA 4D - AVSETNING OG BRUK AV AVSETNINGER

Lnr	Tekst	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
	Avsetninger (Artene 530:560 + 580)	500 000	930 000	4 629 187
	Bruk av avsetninger (Artene 930:960)	500 000	4 300 000	6 439 423
	Til avsetning senere år (Art: 980)			0
	<i>Netto avsetninger</i>	<u>0</u>	<u>-3 370 000</u>	<u>-1 810 236</u>